

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Könönen, Anna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "My heart is open when I'm home": Returnees rebuilding homes and social networks in Prijedor, Bosnia and Herzegovina			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaali- ja kulttuuriantropologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-03-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 121
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimus käsittelee paluumuuttajien kotien ja sosiaalisten verkostojen uudelleenrakentamista Prijedorin alueella, Bosnia-Hertsegovinassa. Työ pyrkii ymmärtämään paluumuuttoa monipolvisena prosessina. Sosiaaliset verkostot murenivat Jugoslavian hajoamisen, sodan, maansisäisten pakkomuuttojen ja pakolaisuuden myötä. Paluumuutto Prijedorin alueelle alkoi spontaanisti ja oli voimakkaimmillaan vuosina 2000 ja 2001. Tutkimus perustuu kenttätöyöhön Prijedorissa (loka-joulukuu 2001) ja menetelminä käytettiin osallistuvaa havainnointia, haastatteluita, kenttäpäiväkirjaa ja muistiinpanoja.</p> <p>Työssä etsitään vastauksia siihen, miksi kukaan haluaisi palata paikkaan, josta heidät perheineen, sukulaisineen ja ystävineen väkivaltaisesti häädettiin, eikä heitä edes haluta takaisin. Keskustelussa, mitä "koti" paluumuuttajalle merkitsee, otettiin lähtökohdaksi Karen Armstrongin argumentti, jonka mukaan "koti" viittaa sekä paikkaan että sosiaalisiin suhteisiin. Lisäksi työssä selvitetään, miten sosiaalinen verkosto muodostetaan, kun ympärillä olevan yhteisön (esimerkiksi perhe, ystävät ja naapurit) rakenne on täysin muuttunut ja mitkä ovat sitä auttavia tai mahdollisesti sitä estäviä tekijöitä. Keskustelu perustuu Elisabeth Bottin ja Jeremy Boissevainin teorioihin sosiaalisista verkostoista. Analyysin edetessä käsitellään myös niitä täydentäviä teorioita. Työssä esitetään, että sosiaaliset verkostot ovat keskeinen osa paluumuuttajien selviytymisstrategioita ja siten myös keskeinen osa koko paluumuuttoprosessia. Siksi tutkimus korostaa, että sosiaalisten verkostojen tutkimus on hyödyllistä varsinkin järjestäytymättömässä valtiossa. Tutkimuksessa osoitetaan, että ympäristöllä, niin henkisellä kuin fyysiselläkin ympäristöllä, on ratkaiseva merkitys sosiaalisen verkoston rakentamisessa. Siksi työn laajempi kysymys onkin se, miten väkivalta ja nationalismi liittyvät paluumuuttajan arkielämään. Ja lisäksi, mitkä tekijät voisivat ehkäistä väkivaltaisen nationalismin, tässä tapauksessa etnonationalismin (Stanley Tambiah) ja konstitutionaalisen nationalismin (Robert Hayden: "constitutional nationalism"), nousua?</p> <p>Tutkimuksessa osoitetaan, että yksi verkostojen rakentamista estävistä tekijöistä oli byrokraattinen etninen puhdistus (Robert Hayden). Haydenin mukaan byrokraattinen etninen puhdistus ja suora väkivalta jakavat saman logiikan, ne vain tapahtuvat erilaisessa sosiaalisessa tilanteessa. Nivomalla yhteen Joel Halpernin analyysin syklisestä ajan käsitteestä ja Martti Siiralan ja Sirpa Kulosen teorian siirtotaakasta työssä päädytään johtopäätökseen, että nämä molemmat, yhdistettynä edellä mainittuihin keskusteluihin, edesauttavat historiaa toistamaan itseään ja luovat muotoja, jotka mahdollistavat sekä sisäisen että ulkoisen väkivaltaisen väliintulon. Näistä syistä johtuen sosiaalisten verkostojen jälleenrakentamisessa, ja sitä kautta myös kestävän rauhan rakentamisprosessissa, oli hajottavia tekijöitä ja jopa ylitseppäsemättömiltä vaikuttaneita esteitä.</p> <p>Työn viimeisessä luvussa pohditaan, miten kansainväliset järjestöt ja paikalliset kansalaisjärjestöt voivat olla osa paluumuuttajien sosiaalista verkostoa ja miten Titon sosialismin perintö vaikutti järjestöjen työhön. Lopuksi, soveltamalla Victor Turnerin teoriaa kentällä esiintyneisiin sosiaalisten suhteiden törmäyksiin ja kriiseihin, työssä ehdotetaan, että ruohonjuuritason välittäjiä koulutettaisiin keräämään palautetta kaikilta kriisin osapuolilta ja välittämään siitä prosessoitua rakentavaa palautetta edelleen jokaiselle taholle. Työssä myös osoitetaan, että valtion – ja myöhemmin ihmisten – olisi mahdollista muuttaa joitakin vallitsevia sosiaalisten verkostojen rakentamista hajottavia ja estäviä tekijöitä. Näitä ovat erityisesti konstitutionaalisen nationalismin, valtion sovinismin ja byrokraattisen etnisen puhdistuksen piirteet ja niistä juontuvat seuraukset.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Bosnia ja Hertsegovina - entinen Jugoslavia paluumuuttajat paluumuutto jälleenrakentaminen sosiaaliset verkostot koti nationalismi etnonationalismi etninen identiteetti</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			